

اکسیژن درمانی در منزل

گروه هدف: بیمار و خانواده

1. Home Oxygen Therapy for Adults with Chronic Lung Disease. Gacob s and others Am J Respir Crit Care Med Vol 202, Iss 10, pp e121-e141, Nov 15, 2020
2. اکسیژن تراپی ، آموزش به بیمار ، انتشارات بشری ، غفاری ف و فتوکیان ز. ۱۳۹۹.
3. دستورالعمل پروتکل اکسیژن درمانی آبان ۱۳۹۹.

تهیه کنندگان: گروه آموزش به بیمار مرکز

با تأیید: دکتر راما بزرگمهر (متخصص داخلی-فوق تخصص بیماری های ریه)

بازبینی زمستان ۱۴۰۱

پالس اکسی متر چیست

وسيله ای غير تهاجمی، جهت اندازه گیری میزان اشباع اکسیژن خون شریانی شما است.

- ✓ در حالت استراحت اگر اکسیژن شما کمتر از ۸۸ تا ۹۰ درصد باشد بهتر است از اکسیژن کمکی استفاده کنید.
- ✓ حتما برای سنجش اکسیژن از انگشت سبابه استفاده شود.
- ✓ انگشت باید لاک یا ناخن مصنوعی نداشته باشد.
- ✓ معمولاً ۵ دقیقه بعد از تجویز مقدار تعیین شده اکسیژن از دستگاه استفاده شود.
- ✓ در صورت بیماری پیشرفته ربوی گاهی حدود بیست دقیقه زمان لازم است.

علائم هشدار دهنده کمبود اکسیژن

اگر علائم زیر را در بیمارتان مشاهده کردید سریع به پزشک و پرستار اطلاع دهید:

- ۱- اگر مشاهده کردید بیمار عصبی و بی قرار شده است.
- ۲- اگر بیمار به سختی نفس می کشد.
- ۳- اگر لب ها و زیر ناخن بیمارتان به رنگ آبی درآمده است.
- ۴- اگر بیمار دچار سرگیجه، از دست رفتن قدرت تمرکز و یا کاهش سطح هوشیاری شده است.

نکات ایمنی در مورد اکسیژن

اکسیژن گازی ایمن است اما می تواند آتش سوزی را تسهیل کند. همواره نکات ایمنی زیر را هنگام استفاده از آن در نظر داشته باشید:

- حین مصرف اکسیژن به هیچ وجه سیگار نکشید و به دیگران نیز اجازه این کار را ندهید. از دیگر مواد آتش زا مانند کبریت، فندک و تنباکوی روشن فاصله بگیرید.
- فاصله ۱،۵ متری از منابع حرارتی را حفظ کنید که شامل اجاق گاز، شمع، شومینه روشن و یا هیتر برقی یا گازی می باشد.
- از محصولات قابل اشتعال مانند مایع تمیز کننده، اسپری و ... استفاده نکنید.
- محفظه های اکسیژن را به شکل عمودی نگه دارید. آنها را به شی ثابت متصل کنید تا واژگون نشوند.
- محصولات با روغن ، گریس یا نفت استفاده نکنید. این مورد همچنین در خصوص کرم ها و پمادهای پایه نفتی مانند وازلین در صورت یا قسمت بالای قفسه سینه صدق می کند.
- یک کپسول آتش نشانی در نزدیکی خود داشته باشید. به آتش نشانی خود اطلاع دهید که در خانه اکسیژن دارید.

اکسیژن ساز قابل حمل

این اکسیژن ساز برای مواردی که نیاز به جابجایی دارید انتخاب خوبی است.

مخزن اکسیژن مایع

معمولاً اکسیژن به صورت گاز است. اما در دماهای پایین تبدیل به مایع می شود. فضای کمتری نسبت به گاز اشغال می کند، بنابراین می توانید اکسیژن مایع بسیار بیشتری را در یک مخزن ذخیره کنید. هنگام خروج به صورت مایع بلافاصله به گاز تبدیل می شود تا بتوانید آن را تنفس کنید و باید هر چند هفته یک بار آن را دوباره پر کنید.

مخزن گاز اکسیژن فشرده

یک انتخاب قدیمی و کمتر متداول. اکسیژن را تحت فشار زیاد درون یک سیلندر فلزی یا مخزن فشرده پر می کنند. بسیار سنگین است و مخزن قابل جابجایی نیست. هر چند روز یکبار مخازن خالی را باید تعویض کنید.

اکسیژن مرطوب از آسیب مخاط بینی و دهان بیمار جلوگیری می کند.

کپسول اکسیژن طبی

در ۵ سایز ۴۰، ۲۰، ۱۰، ۵ و ۲٫۵ لیتری تولید می شود و کپسول ده لیتری مناسب ترین سایز برای استفاده در منازل می باشد لازم به ذکر است کپسول اکسیژن پس از تخلیه نیاز به شارژ مجدد دارد.

دفعات مورد نیاز

پزشک برای شما نسخه ای تجویز می کند که بیانگر مقدار اکسیژن در دقیقه و زمان نیاز به دریافت آن باشد. برخی از افراد ممکن است فقط هنگام خوابیدن به اکسیژن درمانی نیاز داشته باشند. دیگران ممکن است در تمام طول روز به آن نیاز داشته باشند.

پزشک بعد از بررسی شما، یا با آزمایش خون یا از طریق معاینه و یا با استفاده از دستگاهی که به انگشت یا لاله گوش شما وصل می شود، میزان اکسیژن مورد نیاز شما را تشخیص می دهد.

اکسیژن ساز استاندارد

این دستگاه دارای موتور است و با برق یا گاهی باتری کار می کند. هوا را به طور منظم گرفته و گازهای دیگر را فیلتر می کند تا اکسیژن دریافت کند. معمولاً دارای چرخ است بنابراین می توانید آن را در حالی که فرد به آن متصل است حرکت کنید.

بیمار شما برای بهبود وضعیت تنفس و با نظر پزشک معالج نیاز به اکسیژن در منزل دارد.

می توانید اکسیژن را از طریق **دستگاه اکسیژن ساز** و یا

کپسول های اکسیژن در اختیار بیمارستان قرار دهید.

در دستگاه اکسیژن ساز و یا کپسول اکسیژن، وسیله ای مندرج وجود دارد که فشار اکسیژن را تنظیم می کند، و زیر آن ظرفی مندرج تعبیه شده است که اکسیژن مرطوب را برای بیمار فراهم می آورد و می توانید داخل ظرف مقداری آب جوشیده سرد شده و یا آب مقطر بریزید.

مانومتر اکسیژن

ظرف آب مقطر